

NAGYBÖJT 1. VASÁRNAP

1-3 oldal

Olv.: MTörv 26,4-10 – Róm 10,8-13 – Lk 4,1-13

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL***Szentmise bevezetése***

Kedves Testvérek! Nagyböjt első vasárnapja van. Bátorító mondatot hallottunk: hozzám kiált és én meghallgatom őt. Ez a bizalom gyűjt össze bennünket akkor, amikor a világ megváltásának és az ember megváltásának a nagy ünnepére, Húsvétra készülünk. Csak nem mindegy, hogy hogyan. Hiszen ugyan egyszerű a felszólítása a keresztény vezetőknek, hogy most mi hívő emberek többet imádkozzunk, buzgóbban gyakoroljuk az irgalmasság tetteit. Köszönjük a felhívást, meg is halljuk mi is, csak hogy olyan időket élünk, amikor az embernek valamiképpen ezek fölé kell emelkednie. Úgy is mondhatnám, olyan időket élünk, amikor csak annak az embernek a döntésére érdemes figyelni, aki önmaga fölé nőtt, aki a személytelenségből, a döntésképtelenségből kinőtt. A világ megváltását ugyan Jézus Krisztus végrehajtotta, de a világ annyiban megváltott, amennyiben Isten országa bennünk van. Következésképpen az idei nagyböjt egy sajátos döntéssorozatot kíván tőlünk. A jövőnkről van szó, a kereszténység jövőjéről van szó. Tartsunk önvizsgálatot.

Szentbeszéd

Kedves Testvérek! A nagyböjti időszak nagy igazságra figyelmeztet bennünket és fel is szólít, hogy ennek az igazságnak a fényében gondolkodjunk el a világ sorsáról és emberi életünkről. Ez az igazság pedig a következő: az Isten szabadnak teremtette az embert, az Isten üdvösséget szán nekünk, embereknek. Az üdvösség pedig a földi életutunknak egyik része és ez az út folytatódik a földi életünk után is, hiszen erről még Jézus sem beszél kifejezetten, mint kinyilatkoztatást nem tárta elénk, hanem egyszerűen az Isten titkára hivatkozott Jézus is.

Testvérek, az üdvösségünk, a világnak és az embernek az üdvössége van a középpontban. Elpusztul-e a világ és az ember is hiábavalónak látja az életét, vagy az ember belátja azt, hogy a világ és az ember összetartoznak? A világ is az Isten ajándéka meg az emberi élet is az Isten ajándéka, és az egyiknek az üdvössége, az Isten akarata szerinti boldogsága és a másik esetében ugyanez egymástól függetlenül nem valósulhat meg. A világ sorsa, az Isten teremtette világ sorsa, hogy a világot az Isten az embernek szánt, az emberre bizza, a kezébe adja, hogy ez a világ időszakosan legyen az ember otthona, az a hely, ahol az ember boldog – nem csupán boldogul –, ahol az ember jól érzi magát.

De ennek egyik feltétele, hogy az ember, a teremtett ember, aki ajándékba kapja az életét, ugyancsak Istennek köszönje meg az életét. És itt van egy sajátos titok is elrejtve, hogy a másik ember élete is az Isten ajándéka. És ezek szerint a világ sorsa és a világ jövője annak a függvénye, hogy mi emberek egymást Isten ajándékaként tudjuk-e elfogadni, vagy nem. Mi istenek akarunk-e lenni és ebben az esetben egymással szembekerülünk, vagy az Isten akarta emberi életet akarjuk élni és akkor ebben az esetben ebben a világban megjelenik az Isten dicsősége, az Isten akarata, az az isteni akarat, amely minden embernek a javát akarja.

Nem csak a magyarok javát, nem csak egyes nemzetek javát, minden ember javát. És ez teljes egészében azon múlik, hogy mi egymással mint Isten gyermekei tartozunk-e össze, egymás javát, egymás életét szolgálva. Itt most lehetne nagyon konkrét dolgokat is mondani, tekintsünk ettől el. Sokkal inkább arra gondoljunk, hogy ez az idei nagyböjt egészen sajátos helyzetet teremtet a keresztények számára, hiszen a világban keresztényüldözés van.

Éppen az elmúlt napokban volt egy háromnapos rendezvény a Hungary Helps rendezésében, szervezésében. Ez se csoda. Egyébként ha ezen a kérdésen el akarunk gondolkodni, akkor bizony a

mi magyar gondolkodásunk sajátos üzeneteket hordoz ma, ebben a világban, és nem véletlen az sem, hogy éppen a mi népünk körében született meg ez a gondolat, miközben mindenki tudja, mindenki szenvedni ennek a következményeit, hogy az üldözöttek mellé oda kell állni. A Hungary Helps elsősorban éppen azokra az emberekre gondol, akiket a hitük miatt, az istenkapcsolatuk miatt bántanak.

De természetesen a világban mindig vannak háborúskodások, amikor emberek egymással szembemennek. Akkor ebben az esetben az Isten fiainak egyetlen lehetősége van: a rosszra jóval válaszolni. Akár a keresztény világprogram, a krisztusi világprogram is ebben fejeződik ki. És ezen a nagyböjti első vasárnapon pontosan azon kell nekünk elgondolkodni, hogy Jézus Krisztus, aki értünk emberré lett, aki Istennek az üzenetét hozza el, hogy visszavigyen minket Istennel való kapcsolatunkba, és egymással való kapcsolatunkat is a megváltás keresztje által rendezze, nagyböjt elején ezen a lehetőségen kell gondolkodni.

Nem véletlen, hogy éppen ezen a vasárnapon a jézusi próbatétellel szembesülünk. Mert végeredményben az ember próbának kitett. Milyen egyszerűen fogalmazta meg a régi katekézis: rosszat és jót csak tudva és akarva lehet tenni. A mai világ sokkal inkább erre az őseredeti gondolatra hivatkozik: a kísértésre. Mert a kísértésben dől el, derül ki, hogy az ember a jót vagy a rosszat választja. Mindenesetre mindenképpen választ, és a választást nem lehet kikerülni.

És olyan kevésszer gondolunk arra, hogy a világunk ma azért jutott ide, mert a világ embere szereti a személytelenséget, mert a világ embere szereti ebben az értelemben a névtelenséget, a világ embere a tömegbe vegyül. Tömegemberekké lettünk, mert az ember menekül önmaga elől, az ember menekül az emberré válás elől. Emberré pedig az ember a döntése által lesz.

Minden kísértés a személyiségünket akarja megszüntetni. A kísértés nagyon fontos, nem véletlen, hogy Jézus működése is ezzel kezdődik. Az életének az a szakasza, amikor az ember megváltásának műve bontakozik ki a számunkra. Hiszen Jézust a Lélek a pusztába akkor viszi, amikor Jézus megkeresztelkedett, amikor leszállt rá a Lélek és hallatszott a szózat: ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik, Őt hallgassátok! És a Lélek a pusztába viszi, hogy a kísértésben az emberré lett Istenfia megmutassa nekünk azt az utat, amely az emberré válás útja. És azért van erre nagyon-nagy szükségünk, mert az ember a Paradicsomban istenkedett. Döntött: Isten akart lenni, és tudjuk, hogy ez hova vezetett. Ez a döntés azt jelentette, hogy az ember elszakadt az Istentől, megzavarodott emberi hivatását illetően, mert ez Istennel való kapcsolat nélkül zűrzavarba visz, és elszakította az embert a másik embertől. Miközben egymás után sóvárgunk, idegenekké váltunk egymásnak, következésképpen egy olyan útra léptünk, amely úton az ember a másik embert kihasználja.

Nem véletlen, hogy a Lélek Jézust a pusztába viszi, aki azért lett emberré, hogy bebizonyítsa nekünk embereknek, hogy egyetlen utunk van: emberi út – nem az Isten útja –, emberi út, amelyen Istennel összetartozunk. amely úton Istennel együtt megyünk és amely úton egymással összetartozunk, és ez az út egy közös út.

A kísértésre ahogy Jézus Krisztus válaszol, nekünk példa és minta. Hiszen Jézus Krisztus valóságos emberré lett, hogy elhitesse velünk, hogy nincs más utunk, mint a valóságos emberi út. Valamiképpen az embert elsegíteni Istenhez. Másképp talán így is mondhatnám: az ember természetes egyensúlyát segíteni akarja Jézus, segíteni akar abban, hogy ez az egyensúly kialakuljon. Mert a földiek el akarják nyomni a lelket. Az ember ha a kenyeret választja, az ember ha a hatalmat választja, az ember ha a dicsőséget választja, akkor elszorvad a lelke. Jézus a válaszaival túlmutat mindazon, amit mi magától értetődőnek gondolunk, ha nincs Isten. Akkor egészen magától értetődő kérdés a kenyérkérdés, magától értetődő, hogy az ember hatalomra tör, hogy a másik fölé kerekedjen, magától értetődő, hogy az ember a maga dicsőségét keresi és ezzel a másik fölé kerekedik.

Testvérek, a kísértés – döntés. Egyszerűen az embert a kísértés kiszólítja a személytelenségből, a névtelenségből, a tömegből, és a kísértés kényszeríti az embert a döntésre. És pontosan ez a döntés az, ami az emberré válás egyetlen lehetősége. Nekünk most nagyböjt elején ezt a döntést kellene Jézus Krisztus példájára meghozni. Azt akarja Jézus – Isten követeként –, hogy mi testben élő lények szellemi-lelki emberré váljunk. Hiszen az ember a szabadsággal kezdődik, a szabadság pedig az isteni szférát érinti, és éppen ezért az embernek, a szabadságát amikor használja, akkor nem szabad megfeleledkezni az istenközelségünkről. És ha ennek a közelségnek a hatása megjelenik a mi döntésünkben, akkor arra az igazságra mondunk igent, amit már említettem: a világ sorsa és az ember sorsa összetartozik.

Olvassuk Pál apostolnak a nagyon bölcs figyelmeztetéseit, aki azt mondja: a világ sóhajtozva várja a beteljesedését az Isten fiai által. Hát ez a döntés pontosan azt jelenti, hogy tudatosul bennünk az, hogy a jó döntésünkkel Isten országa megjelenik bennünk és általunk ebben a világban. És ez az Isten országa azt jelenti, hogy ebben a világban meghatározó az Isten akarata, aki csak jót akar az embernek, ebben a világban meghatározó Krisztus szeretete, aki azt tanítja nekünk, hogy jobban szeressük a másikat önmagunknál. Ebben a világban a Szentlélek ajándékai vannak jelen a különböző intézményeinkben – jó esetben –, ami egyszerűen azt jelenti, hogy nem az ellenségeskedés, nem a gyűlölködés határozza meg a közösségi élet szféráit, hanem a nagylelkűség, a megértés, a türelem. De legfőképpen mindezt egyetlen szóval így összegezzhetjük: a megbocsátás. A megbocsátás az egyetlen jó válasz a világ problémáira, a világ megoldatlan kérdéseire.

Testvérek, vállaljuk a kihívást! Nehéz időket élünk, a világ hátat fordított az Istennek, a világ nem kér az Isten parancsolataiból, a világ úgy gondolja, nincs szüksége Jézus Krisztus példájára és nagylelkűségére. Ezért sajátos helyzetben vagyunk. A maradék, a kevesek, akik – ahogy hallottuk az olvasmányban – ha Istennel szövetkezünk, akkor megmentjük az isteni értékeket, akkor ezek az értékek általunk jelen lesznek ebben a világban. Mindegy, hogy minek nevezzük, civilizációnak, kultúrának. Mondjuk mi inkább ezt az isteni világunk fogalmaival: üdvösség, az ember java, az Isten akarta boldogsága.

+ *A M E N* +

Szentmise befejezése

Kedves testvérek! Az Isten a mi életünk megoldását krisztusi úton tervezte meg. Krisztus értünk teljes valóságában emberré lett, Krisztus emberségében nyerhetünk üdvösséget és a mi emberségünkben nyerhetünk üdvösséget. Üdvösséget nem azok szerezhetnek nekünk, akik azt gondolják – magukat Istennek gondolva –, hogy csak meg kell adni a kenyeret, csak hatalmat kell szerezni, hogy dicsőséget kell biztosítani és akkor minden megújul. Egyetlen útja van a megújulásnak, a krisztusi út. Aki emberi utat járt, értünk lett emberré, értünk szenvedett és halt meg. Ez az egyetlen út, ez a mi közös utunk, csak ezen az úton lehet házasságban élni, csak ezen az úton lehet testvéri közösségben élni, ezen az úton lehet összetartozni egymással a legkülönbözőbb helyzetekben. Nincs más út, ez az üdvösség útja, az a jézusi út. Isten így gondolta el az emberi élet megújulását – járjunk rajta!

Most a szentmise után, tekintettel arra, hogy a héten volt hamvazószerda, akik nem voltak azon a napon szentmisén, azoknak ezt a szentelményt kínálom, amikor arra gondolunk, hogy bizony por az ember. Az a kereszt, ami a pornak a keresztje, az a mi önzésünk keresztje. Sehova se visz, ha az ember magának él. És innen kell eljutnunk a Krisztus keresztjéig, amely az életet szerezte. Mert élete csak annak van, akiért meghalnak, azok a kapcsolatok életszerűek, ahol egymásért élnek és halnak. Nincs más út. A könnyebb út, az az emberistenek útja, az a pusztulásba visz. Az élet útjára figyelmeztet bennünket ez a hamvazkodás. Aki ezzel szembesülni akar, azt itt várom közepén.

+ *Á L D Á S* +